

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я РЕГІОНУ

Брич В.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Ініціатива ВООЗ «Реабілітація–2030» (2017) серед пріоритетних напрямків зміцнення реабілітації на рівні країн визначила також і збір актуальної інформації про реабілітацію, створення та зміцнення мереж та партнерств у сфері надання реабілітаційних послуг. Одним із шляхів досягнення цього науковці (Skempes D. та ін., 2022) вважають забезпечення збору та використання інформації про надання реабілітаційних послуг, що може сприяти налагодженню комунікації та співпраці між зацікавленими сторонами.

В Україні за останні сім років законодавчо врегульовано реабілітаційний напрямок у сфері охорони здоров'я відповідно до світових підходів і здійснено ряд активностей для його зміцнення: створено умови для навчання та працевлаштування в закладах охорони здоров'я фахівців за новими спеціальностями з реабілітації; розпочато впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я; надано можливість отримання послуг з реабілітації в рамках Програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Попри суттєві зміни в організації реабілітаційної допомоги населенню на державному рівні, реальна ситуація в регіонах потребує розробки нових підходів до зміцнення реабілітаційного компонента системи охорони здоров'я.

На основі результатів опрацювання літератури та регіональних досліджень було розроблено перспективну систему реабілітаційної допомоги дорослим особам з наслідками травм і хворобами кістково-м'язової системи на регіональному рівні, в якій до блоку наукового регулювання включено інформаційно-комунікаційне забезпечення з формуванням інформаційної мережі надавачів реабілітаційних послуг вказаним особам. Проте аналіз

попередніх досліджень та оцінка ситуації засвідчили, що створення такої регіональної мережі буде більш доцільним та ефективним за умови внесення у базу даних реабілітаційних послуг при різних порушеннях функціонування, а не тільки при наслідках травм і хворобах кістково-м'язової системи.

Отже, передумовами створення ефективного інформаційно-комунікаційного забезпечення стали необхідність інформаційної підтримки стейкхолдерів щодо доступних реабілітаційних послуг і потреба налагодження комунікації всіх елементів системи реабілітаційної допомоги регіону. Це передбачало такі напрямки реалізації: інформування про нормативно-правові та рекомендаційні документи в сфері реабілітації, інформування про наявні в регіоні заклади та фахівців, що надають реабілітаційні послуги; налагодження професійної комунікації між надавачами медичних і реабілітаційних послуг у всі реабілітаційні періоди; налагодження професійної комунікації фахівців з реабілітації між собою.

Для реалізації вище наведених напрямків в окремому регіоні пропонуються дві основні форми:

1. Створення доступної для всіх зацікавлених сторін регіональної інформаційно-комунікаційної мережі реабілітаційної допомоги з онлайн-засобом, що включатиме картування закладів реабілітаційних послуг та якісне наповнення їх інформаційних характеристик (перелік реабілітаційних послуг, наявні фахівці з реабілітації, ресурсне забезпечення, можливість отримання послуг за Програмою медичних гарантій, контактні дані);

2. Створення регіональних та міжрегіональних професійних спільнот фахівців з реабілітації, комунікаційна діяльність яких може здійснюватись формально в офіційних громадських об'єднаннях та неформально у вигляді віртуальних груп за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних каналів (соціальних мереж, месенджерів).

Безумовно, впровадження кожної з форм потребує детального планування, реалізації та постійної підтримки, але дозволить зміцнити реабілітаційний напрямок регіональної системи охорони здоров'я через

покращення якості реабілітаційних послуг та їх доступності особам, які їх потребують.

РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЗАСОБАМИ ЕРГОТЕРАПІЇ

Грейда Н.Б.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Ерготерапія - це особлива область медицини, і деякою мірою, мистецтво про те, як допомогти людям, які мають деякі обмеження здоров'я, брати участь в діяльності, що має для них значення, через цілеспрямовану активність. Термін «ерготерапія» походить від латинського *ergon* – праця, заняття і грецького *therapia* – лікування, в англійській мові використовують термін «*occupational therapy*» у значенні «заняттєва терапія». Таким чином, ерготерапія - це зцілення через діяльність.

В Європі ерготерапія розвивається ще з тридцятих років ХХ століття, а в Україні вона з'явилася лише декілька років тому, коли її внесли до Державного класифікатора професій.

У світі нараховується понад 1 млрд. людей з інвалідністю, 19% із яких мають труднощі в переміщенні. Станом на 01 січня 2021 року, в Україні 2,7 млн осіб мають інвалідність, у тому числі 222,3 тис. осіб з інвалідністю I групи, 900,8 тис. осіб з інвалідністю II групи, 1416,0 тис. осіб інвалідністю III групи, які переважно можуть працювати. Ці особи потребують підтримки держави та допомоги фахівців фізичної терапії та ерготерапії.

В Конвенції про права людей з інвалідністю підкреслюється відповідальність держави у забезпеченні індивідуальної мобільності та розширення наявності та доступності таких засобів для переміщення, як інвалідні крісла, вертикалізатори, статичні ходунки, динамічні ходунки, інші допоміжні засоби для ходьби, ортези, протези.